

תוכנו אכל וקליפתו זרק

מערך תיקון עולם- פעולה 2

מטרת הפעולה:

החניכים ילמדו על הבעיה של להיות מושפע מהחברה ומהסביבה.

מבנה הפעולה:

1. אדם המושפע רק מהחוץ איננו יכול ללכת בתלם ולהמשיך בדרך נכונה ובכך מאבד הוא את דרכו.
2. דיון
3. סיכום

מהלך הפעולה:

1. **אדם המושפע רק מהחוץ איננו יכול ללכת בתלם ולהמשיך בדרך נכונה ובכך מאבד הוא את דרכו.**

נמצא מקום מתאים לפעילות, בפעילות זו נציב 2 כיסאות (או חפץ אחר) במרחק של 30 מטר זה מזה. נבחר חניך מתנדב, החניך ינסה לעבור מנקודה לנקודה (מכיסא אחד לעבר הכיסא השני) בעצימת עיניים. נראה לחניך את הכיסא השני ואז נקשור את עיניו, נשאל אותו האם הוא "סגור על המסלול" וכשנקבל תשובה חיובית נשחרר אותו ללכת לעבר הכיסא השני.

החניך ככל הנראה יצעד לאט לאורך המסלול, בשלב זה נוכל "לטמון" מכשולים לחניך במסלול עצמו, נודיע לו שאנו מציבים מכשול (שלא יסכן את החניך כמובן) ונציב את המכשול (כיסא המוצב

לאורך המסלול בו הולך החניך או חבל מתוח למשל וכד'). המכשול גורם לחניך לאבד מעט את הכיוון המדויק לעבר הכיסא השני ובכך לא יגיע למטרה

משחק נוסף שניתן לשלב הוא- "חתול ועכבר". המשחק מתנהל בצורה כזו שיש לנו חתול (התופס) והנתפס (עכבר). במשחק זה שאר הקבוצה יוצרת מעגל והעכבר/החתול נמצאים בתוכה או מחוצה לה ומטרתה היא להגן על תפיסתו של העכבר מהחתול. החתול יכול לנסות לפרוץ את "החומה האנושית" אם יצליח ובכך לתפוס את העכבר, מנגד יכול להיווצר מצב בו הקבוצה יכולה לשחרר את העכבר ולכלוא את החתול בפנים ובכך היא גם מגינה על העכבר.

2. דיון

- איך לדעתכם החברה משפיעה עלינו?
- האם אתה יכול להביא דוגמה למשהו שהשפיע עליך?
- מה גורם לנו להיות מושפעים?

3. סיכום

במשחק עם הכיסאות אנו ממחישים כי למרות שאנו חושבים שאנו מכירים פחות או יותר את הדרך כמו אדם שהייתה לו תמונה של הדרך, כשיוצב בפנינו מכשול חיצוני יש סיכוי שנסטה מהדרך. במשחק של חתול ועכבר אנו רואים כי לתופס היה יכול להיות הרבה יותר קל לולא הקבוצה שמגינה על העכבר, כך גם אצלנו- יש מרכיבים חיצוניים והשפעות חיצוניות שעלולות להפריע לנו בדרכנו. לכן כדאי לנהוג בחכמה כרבי מאיר בעל הנס, שלאחר שתלמידו אלישע בן אבויה, המכונה אחר, סטה מן הדרך, המשיך ללמוד ממנו אך "תוכו אכל וקליפתו זרק" (נספח). אפשר עוד לאתגר את החניכים ולדון יותר לעומק על הגמרא הנ"ל, כמובן בהתאם לגיל החניכים ולרמת ההבנה.

נספח

רבי מאיר היכי גמר תורה מפומיה ד"אחר...?"

דרש רבא: מאי דכתיב (שיר השירים ו) "אל גנת אגוז ירדתי לראות באבי הנחל וגו'" למה נמשלו תלמידי חכמים לאגוז?

לומר לך: מה אגוז זה, אף על פי שמלוכלך בטיט ובצואה - אין מה שבתוכו נמאס, אף תלמיד חכם, אף על פי שסרח - אין תורתו נמאסת.

אשכחיה רבה בר שילא לאלהו, אמר ליה: מאי קא עביד הקדוש ברוך הוא?

אמר ליה: אמר שמעתא מפומייהו דכולהו רבנן, ומפומיה דרבי מאיר לא קאמר.

אמר ליה: אמאי?

משום קא גמר שמעתא מפומיה ד"אחר."

אמר ליה: אמאי?

רבי מאיר רמון מצא, תוכו אכל, קליפתו זרק!

אמר ליה: השתא קאמר: מאיר בני אומר:

בזמן שאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת - קלני מראשי, קלני מזרועי.

אם כך הקדוש ברוך הוא מצטער על דמן של רשעים - קל וחומר על דמן של צדיקים שנשפך.

(גמרא בבלי, מסכת חגיגה, דף טו, ב)

תרגום:

איך ייתכן שרבי מאיר למד תורה מפיו של 'אחר'? דרש רבא: מה פירוש הכתוב - "אל גנת אגוז ירדתי לראות באבי הנחל וגו'" (שיר השירים ו). לומר לך: מה אגוז זה, אף על פי שמלוכלך בטיט ובצואה - אין מה שבתוכו נמאס, אף תלמיד חכם, אף על פי שסרח - אין תורתו נמאסת.

רבא בר רב שילא פגש את אליהו הנביא, שאל את אליהו: "מה מעשיו של הקב"ה?", ענה לו אליהו: "אומר חידושים מפיהם של חכמים, ומפיו של ר' מאיר לא אומר". שאת אותו: "מדוע?", ענה לו אליהו: "משום שרבי מאיר למד מפיו של אחר", הקשה עליו רבא בר רב שילא: "מדוע? והרי רבי מאיר רימון מצא, תוכו אכל, קליפתו זרק!". ענה לו אליהו: "עכשיו הקב"ה אומר, 'מאיר בני אומר' - כאשר אדם מצטער, השכינה כביכול מצטערת עימו ואומרת 'קלני מראשי, קלני מזרועי' (כואב לי בראשי ובזרועי). אם כך הקדוש ברוך הוא מצטער על דמן של רשעים - קל וחומר על דמן של צדיקים שנשפך" - כשרבא בר רב שילא לימד זכות וסינגר על ר' מאיר, מיד הקב"ה אמר גם אימרה זו שהיא מפיו של רבי מאיר.